

giftsdomstolen i Haag, saa at det burde være en Betingelse, at det var den, man skulde henvende sig til med sine Stridigheder. Den Gang, vi afsluttede Traktaten med Italien, var denne Sag ogsaa paa Tale, og jeg maa sige, at jeg den Gang ganske var af det ærede Medlems Mening: at det vilde være bedst, hvis der i Traktaten stod, at man ubetinget skulde henvende sig til Voldgiftsdomstolen i Haag. Jeg syntes, der var mange Ting, der talte derfor, og jeg holdt ogsaa paa denne Mening. Dog maa jeg sige, at jeg nu med Hensyn til denne Traktat frafalder det Standpunkt, idet man har gjort mig opmærksom paa den meget store Udgift, som er forbunden med at henvende sig til Voldgiftsdomstolen i Haag, og derfor blev denne Bestemmelse forandret. Det ærede Medlem sagde ogsaa, at det kunde være en Opgave for Danmark at forsøge paa at faa disse Udgifter ned, saa det blev lettere for de smaa og mindre velhavende Stater at kunne henvende sig til Voldgiftsdomstolen i Haag. Det er en Tanke, jeg skal have min Opmærksomhed henvendt paa. Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbefale Voldgiftstraktaten til Vedtagelse.

Sveistrup: Jeg kan i det hele taget slutte mig til, hvad der kom frem overfor det, som det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (Krabbe) udtalte. Med Hensyn til Betænkeligheden ved at give frit Valg mellem Voldgiftsdomstolen i Haag og en anden Domstol, som Parterne maatte blive enige om, kan jeg slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (N. Neergaard) sagde. Det forekommer mig nemlig utvivlsomt, at de to Regeringer, der have sluttet denne Voldgiftstraktat, have paataget sig en ubetinget Forpligtelse til at søge Domstolen i Haag, for saa vidt de ikke i det enkelte Tilfælde maatte kunne enes om noget andet, og det er jo klart, at da dette, at forlade Voldgiftsdomstolen i Haag og gaa til en anden af Parterne valgt Domstol, kun kan finde Sted ved en speciel Beslutning, saa vil der jo, naar Parterne kunne enes om en saadan, heller ikke være nogen Vanskelighed ved at enes om Former og Fremgangsmaade, altsaa ogsaa enes om en forudgaaende særlig Voldgiftsantagelse, for saa vidt en saadan maatte findes hensigtsmæssig.

Hvad der foranledigede mig til at tage Ordet, var imidlertid nærmest en Bemærkning fra det ærede Medlem for Københavns

Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), som jeg ønsker at give min Tilslutning. Han udtalte, at han saa i saadanne Voldgiftstraktater Midlet til at komme til Nedsættelse af de militære Udgifter. Det ærede Medlem gjorde sig der til Talsmand for den Opfattelse, der altid har været min i de mange Aar, jeg, inden jeg kom herind paa Rigsdagen, har arbejdet for Fredsbevægelsens Fremme, den nemlig, at den eneste farbare og fremkommelige Vej er, at man først arbejder for at faa tilvejebragt retsligt ordnede Tilstande mellem Staterne, og derved vil da Betingelsen være given for, at der kan skrives til væsentlige Nedsættelser af de Militærudgifter, som i saa uhyre Grad tynde paa de civiliserede Stater. Det er mig en særlig Glæde at se det samme Grundsyn udtalt af det ærede Medlem.

K. M. Klausen: Jeg kan ikke indrømme det ærede Medlem for Viborg (Sveistrup), at dette skulde være den eneste farbare Vej til at naa frem til en Nedsættelse i Militærudgifterne; for vi ere ogsaa selv raadende og bestemmende over, hvilke Militærudgifter vi ville bevilge. Selv om denne Konvention ikke var fremkommen, var der intet til Hinder for, at vi selv kunde nedsætte vore Militærudgifter, som vi lyste. Vi ere dog suveræne her i vort eget Land, saaledes at vi selv raade derover. Det er altsaa ikke den eneste Vej.

Formanden: Folketingsmanden for Viborg Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Sveistrup: Det ærede Medlem syntes nu at udviske det, som var det egentlig betydningsfulde ved hans Udtalelse. Det er fuldstændig rigtigt, at enhver Stat, som er suveræn, har den formelle Magt, har den formelle Ret til at nedsætte sine Militærudgifter, men et andet Spørgsmaal er, hvilken der er den praktisk fremkommelige Vej og den forsvarlige Vej at komme ind paa.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Forslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.